

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS

Uputstvo Sekretarijata za rad

Pravilnik o pravnoj pomoći

Usvojio: sekretar, Specijalizovana veća Kosova
Datum usvajanja: 22. februar 2024
Datum stupanja na snagu: 22. februar 2024
Stavlja van snage: KSC-BD-25 /
Broj: KSC-BD-25-Rev1

Sadržaj

POGLAVLJE I	OPŠTE ODREDBE	4
PRAVILO 1	SVRHA I OBIM PRIMENE	4
PRAVILO 2	DEFINICIJE	4
PRAVILO 3	IZMENE I DOPUNE PRAVILNIKA	5
PRAVILO 4	MERODAVNI JEZIK I STUPANJE NA SNAGU	5
PRAVILO 5	ZAŠTITA PODATAKA	5
ODELJAK A	PRAVNA POMOĆ ZA OSUMNJIČENO ILI OPTUŽENO LICE	5
POGLAVLJE II	DODELJIVANJE PRAVNE POMOĆI	5
PRAVILO 6	ZAHTEV ZA PRAVNU POMOĆ	5
PRAVILO 7	POSTUPAK ZA TRAŽENJE PRAVNE POMOĆI	7
PRAVILO 8	UTVRĐIVANJE SLABOG IMOVINSKOG STANJA	7
PRAVILO 9	ODLUKA PO ZAHTEVU ZA PRAVNU POMOĆ	7
PRAVILO 10	PREISPITIVANJE OD STRANE NADLEŽNOG PANELA	8
PRAVILO 11	USLOVNO DODELJIVANJE BRANIOCA	8
PRAVILO 12	REFUNDACIJA PRAVNE POMOĆI	9
POGLAVLJE III	NAKNADA ZA PRAVNU POMOĆ	9
PRAVILO 13	OPŠTA NAČELA	9
PRAVILO 14	NAKNADA ZA PRAVNU POMOĆ	10
PRAVILO 15	FAZE POSTUPKA	10
PRAVILO 16	SLOŽENOST PREDMETA	10
PRAVILO 17	IZRAČUNAVANJE NAKNADE ZA PRAVNU POMOĆ	11
PRAVILO 18	ODLUKA O NAKNADI ZA PRAVNU POMOĆ	12
PRAVILO 19	UPLATA NAKNADE ZA PRAVNU POMOĆ	13
POGLAVLJE IV	DODELJIVANJE BRANIOCA	13
PRAVILO 20	DODELJIVANJE BRANIOCA	13
PRAVILO 21	DODELJIVANJE DEŽURNOG BRANIOCA	14
POGLAVLJE V	UGOVOR I NADZOR	14
PRAVILO 22	UGOVOR S DODELJENIM BRANIOCEM	14
PRAVILO 23	UGOVORNE OBAVEZE	15
PRAVILO 24	POSTUPAK NADZORA I PRAĆENJA	15
PRAVILO 25	DRUGE NAKNADE DODELJENOM BRANIOCU	16
PRAVILO 26	ZLOUPOTREBA PRAVNE POMOĆI OD STRANE DODELJENOG BRANIOCA	17
PRAVILO 27	OKONČANJE ILI SUSPENDOVANJE UGOVORA S DODELJENIM BRANIOCEM	17
POGLAVLJE VI	ČLANOVI TIMA BRANIOCA	18
PRAVILO 28	ČLANOVI TIMA	18
PRAVILO 29	ODOBRENJE U SKLADU S ODELJKOM 18 DIREKTIVE O BRANIOCIMA I ZASTUPNICIMA	18
PRAVILO 30	UGOVOR SA ČLANOVIMA TIMA	19
ODELJAK B	PRAVNA POMOĆ ZA ŽRTVE	19
PRAVILO 31	DODELJIVANJE ZASTUPNIKA ŽRTAVA	19
PRAVILO 32	NAKNADA PRAVNE POMOĆI ZA ŽRTVE	20
PRAVILO 33	UTVRĐIVANJE SLABOG IMOVINSKOG STANJA	20
PRAVILO 34	UTVRĐIVANJE NAKNADE ZA PRAVNU POMOĆ ZA ŽRTVE	20

PRAVILO 35	UGOVOR I NADZOR.....	21
PRAVILO 36	TIM ZASTUPNIKA ŽRTAVA.....	21
ODELJAK C	PRAVNA POMOĆ ZA TREĆA LICA.....	21
PRAVILO 37	DODELJIVANJE ZASTUPNIKA TREĆIM LICIMA	21

POGLAVLJE I Opšte odredbe

Pravilo 1 Svrha i obim primene

- Ovaj Pravilnik o pravnoj pomoći ("Pravilnik") usvojio je sekretar u skladu s članom 34(6) i (7) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, Zakon br. 05/L- 053 ("Zakon"), uzimajući u obzir pravilo 23(5) i (6) Pravilnika o postupku i dokazima ("Pravilnik o postupku i dokazima") i Direktivu o braniocima i zastupnicima ("Direktiva"). U njima su izloženi uslovi i postupak za dodeljivanje branilaca, odnosno zastupnika žrtava, kao i organizacija sistema pravne pomoći za lica slabog ili delimično slabog imovinskog stanja i sistema plaćanja za zastupanje žrtava pred Specijalizovanim većima.
- Ovaj pravilnik se primenjuje i tumači u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o postupku i dokazima i Direktivom.

Pravilo 2 Definicije

- Za potrebe ovog pravilnika, ukoliko nije drugačije precizirano u stavu (2), izrazi koji se u tekstu koriste imaju značenje koje im je dato u pravilu 2 Pravilnika i odeljku 2 Direktive. Jednina obuhvata množinu i obrnuto.
- Pored toga, važe sledeće definicije:

Dodeljeni branilac	Branilac dodeljen u skladu s odeljcima 12(1)(b)-(d) i 14 Direktive, u zavisnosti od slučaja; odredbe o dodeljivanju branilaca izložene u odeljku A primenjuju se na zastupnike žrtava u skladu s navedenim u odeljku B;
Dežurni branilac	Branilac dodeljen u skladu s odeljkom 17 Direktive;
Nadležni panel	Panel koji postupa u predmetu, prema članovima 25 i 33 Zakona;
Sredstva	Sav novac i imovina u vlasništvu određenog lica;
Član domaćinstva	Pojedinci s kojima osumnjičeno ili optuženo lice uobičajeno stanuje;
Druga finansijski povezana lica	Svako fizičko ili pravno lice osim članova domaćinstva, od kojih osumnjičeno ili optuženo lice redovno prima finansijsku pomoć ili kome redovno daje finansijsku pomoć, i/ili od koga bi se osnovano moglo očekivati da finansijski pomogne plaćanje njegove odbrane;
Prateća dokumentacija	Sva pouzdana zvanična dokumentacija o finansijskim sredstvima, uključujući direktne i indirektne prihode, bankovne račune, nekretnine ili ličnu imovinu, deonice, obveznice, investicije, poslovanje, dugovanja i rashode;
Tim	Tim dodeljenog branioca kako se navodi u pravilu 28, uključujući kobranioca.

Pravilo 3 Izmene i dopune Pravilnika

1. Sekretar može da izmeni i dopuni ovaj pravilnik *proprio motu* ili na predlog za izmene i dopune. Predsednik i Nezavisno predstavničko telo specijalizovanih branilaca i zastupnika mogu da podnesu sekretaru obrazložene predloge izmena i dopuna. Sekretar može da se konsultuje s Nezavisnim predstavničkim telom specijalizovanih branilaca i zastupnika o svakom predlogu izmena i dopuna.
2. Sekretar vodi evidenciju o postupku izmena i dopuna i obaveštava podnosioc predloženih izmena i dopuna o ishodu. Sekretar može po potrebi postupak izmena i dopuna da stavi u celini ili delimično na uvid javnosti.

Pravilo 4 Merodavni jezik i stupanje na snagu

1. Merodavni jezik ovog pravilnika je engleski.
2. Ovaj pravilnik, njegovi prilozi i njihove eventualne izmene i dopune stupaju na snagu na dan usvajanja.
3. Ovim pravilnikom se stavlja van snage Uputstvo za rad pod naslovom "Privremeni propisi o pravnoj pomoći – Uputstvo za zahteve za dodeljivanje branioca i za pravnu pomoć" (KSC-BD-06) usvojeno 21. decembra 2018. i izmenjeno i dopunjeno 16. maja 2019.

Pravilo 5 Zaštita podataka

1. Svi podaci o ličnosti prikupljeni na osnovu ovog pravilnika o pravnoj pomoći pohranjuju se i obrađuju u skladu sa Administrativnom direktivom o upravljanju informacionim dobrima i Operativnom instrukcijom o zaštiti informacionih dobara. Ti podaci o ličnosti mogu se proslediti drugim organima, uključujući nadležni panel, samo u meri u kojoj je to potrebno za vršenje legalnih, legitimnih i konkretnih poslova i u skladu sa ovim pravilnikom.
2. Podaci o ličnosti iz stava 1 čuvaju se dok traje sudski postupak pred Specijalizovanim većima, a onda se brišu ili uništavaju u skladu sa rasporedom čuvanja podataka Specijalizovanih veća, izuzev ako nadležni panel ne predvidi ili ne naloži drugačije.

ODELJAK A PRAVNA POMOĆ ZA OSUMNJIČENO ILI OPTUŽENO LICE

POGLAVLJE II Dodeljivanje pravne pomoći

Pravilo 6 Zahtev za pravnu pomoć

1. Osumnjičenom ili optuženom licu slabog ili delimično slabog imovinskog stanja može se dodeliti pravna pomoć u skladu s članom 34(7) Zakona. Teret dokazivanja slabog ili delimično slabog imovinskog stanja leži na osumnjičenom ili optuženom licu.
2. Što je moguće ranije, a najkasnije u roku od sedam (7) dana od početka bilo koje faze postupka kako je predviđeno pravilom 15, osumnjičeno ili optuženo lice koje tvrdi da je slabog ili delimično slabog imovinskog stanja i zahteva dodeljivanje branioca, popunjava, potpisuje i podnosi:
 - a. sekretaru - zahtev za dodeljivanje branioca,

- b. Službi odbrane – popunjen obrazac zahteva za pravnu pomoć s izjavom o imovinskom stanju, popunjen obrazac potvrde o saglasnosti kojom daje pristanak za prosleđivanje finansijskih podataka, te druga ovlašćenja koja bude zahtevala Služba odbrane u cilju provere tačnosti informacija navedenih u zahtevu za pravnu pomoć i izjavi o imovinskom stanju.
3. Zahtev za pravnu pomoć sadrži potvrdu da osumnjičeno ili optuženo lice:
- nema dovoljno sredstava da plati branioca i shodno tome zahteva pravnu pomoć;
 - daje ovlašćenja Specijalizovanim većima da provere tačnost podataka navedenih u zahtevu za pravnu pomoć i izjavi o imovinskom stanju;
 - prihvata svoju obavezu da saraduje sa Specijalizovanim većima u utvrđivanju svog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja;
 - prihvata svoju obavezu da ažurira popunjeni obrazac izjave o imovinskom stanju svaki put kada dođe do relevantne promene, i
 - prihvata svoju obavezu da Specijalizovanim većima nadoknadi troškove svog pravnog zastupanja u slučaju da:
 - ne saraduje u utvrđivanju svog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja kako je predviđeno ovim pravilnikom;
 - pruži lažne podatke ili namerno uskrati podatke relevantne za utvrđivanje njegovog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja;
 - izjavljuje da su podaci sadržani u zahtevu za pravnu pomoć i izjavi o imovinskom stanju tačni i potpuni prema njegovom najboljem znanju.

Na zahtev načelnika Službe odbrane, osumnjičeno ili optuženo lice popunjeni obrazac zahteva za pravnu pomoć, kao i izjavu o saglasnosti i druga potrebna ovlašćenja, dostavlja na overu odgovarajućem organu koji odredi načelnik Službe odbrane.

4. Obrazac izjave o imovinskom stanju osumnjičenog ili optuženog mora sadržati sve relevantne podatke o njegovim sredstvima, uključujući:
- generalije, bračno stanje i sredstva;
 - generalije bračnog druga i dece, kao i sredstva bračnog druga;
 - generalije i sredstva članova domaćinstva i svakog drugog finansijski povezanog lica;
 - radno iskustvo u službi;
 - porodične ili socijalne dodatke, kao i druge dodatke u novcu i naturi;
 - finansijsku pomoć na osnovu Zakona Kosova br. 05/L-054 i sve druge doprinose državnih ili nedržavnih organa na koje osumnjičeni ili optuženi ima pravo, uključujući doprinose za pravno zastupanje osumnjičenog ili optuženog i finansijsku pomoć članovima njihovih porodica;
 - svu pokretnu ili nepokretnu imovinu, i
 - sve finansijske obaveze.

Osumnjičeno ili optuženo lice uz popunjeni obrazac izjave o imovinskom stanju prilaže svu relevantnu prateću dokumentaciju u prilog tvrdnji da je slabog ili delimično slabog imovinskog stanja.

Pravilo 7 Postupak za traženje pravne pomoći

- Po prijemu dokumenata Služba odbrane ocenuje njihovu potpunost u skladu s pravilom 6(2)(b). Ukoliko ih smatra nepotpunim, Služba odbrane traži da osumnjičeno ili optuženo lice upotpuni ili ispravi relevantne podatke.
- Čim se uveri da su podneti dokumenti potpuni, Služba odbrane prosleđuje sve dokumente sekretaru.
- Da bi utvrdio da li je osumnjičeno ili optuženo lice slabog ili delimično slabog imovinskog stanja, sekretar vrši procenu imovinskog stanja u skladu s pravilom 8.
- Ukoliko sekretar nije u mogućnosti da pravilno oceni tvrdnju o slabom ili delimično slabom imovinskom stanju zato što osumnjičeni ili optuženi ne saraduje ili ne dostavlja tražene informacije, daje mu se još jedna mogućnost da pruži relevantne podatke i saopštava mu se da će u protivnom zahtev za pravnu pomoć biti odbijen.
- Sekretar blagovremeno obavlja procenu u skladu sa stavom (3) i pravilom 8 i završava je u najkraćem mogućem roku.

Pravilo 8 Utvrđivanje slabog imovinskog stanja

- Sekretar procenjuje slabo imovinsko stanje na osnovu, između ostalog:
 - dokumentacije podnete u skladu s pravilom 6, i
 - provere sredstava osumnjičenog ili optuženog, uključujući sredstva njegovog bračnog druga, članova njegovog domaćinstva i svih drugih finansijski povezanih lica.
- Proverom se utvrđuju raspoloživa sredstva osumnjičenog ili optuženog lica i od raspoloživih sredstava se odbija procena životnih troškova osumnjičenog ili optuženog da bi se izračunao iznos koji mu ostaje na raspolaganju i koji može da upotrebi za troškove svog pravnog zastupanja pred Specijalizovanim većima. Ovo se izračunava u skladu s Prilogom A.

Pravilo 9 Odluka po zahtevu za pravnu pomoć

- Po obavljenoj proceni imovinskog stanja izvršenoj u skladu s pravilom 8, sekretar odluku po zahtevu za pravnu pomoć donosi kako sledi:
 - ukoliko sekretar zaključi da je osumnjičeno ili optuženo lice slabog ili delimično slabog imovinskog stanja, zahtev za pravnu pomoć se odobrava u celini ili delimično;
 - ukoliko sekretar zaključi da osumnjičeno ili optuženo lice može u potpunosti da doprinese svom pravnom zastupanju pred Specijalizovanim većima kao što je navedeno u pravilu 8 (2), zahtev za pravnu pomoć se odbija;
 - ukoliko sekretar ne može da proceni imovinsko stanje osumnjičenog ili optuženog lica, zahtev za pravnu pomoć se odbija, naročito ako osumnjičeno ili optuženo lice:
 - ne saraduje u utvrđivanju svog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja i/ili
 - pruži lažne podatke ili namerno uskratiti podatke relevantne za utvrđivanje njegovog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja.

Osumnjičeno ili optuženo lice se bez odlaganja obaveštava o odlukama shodno ovom stavu.

- U odluci kojom se odobrava pravna pomoć sekretar obaveštava osumnjičeno ili optuženo lice da odluka može biti retroaktivno izmenjena i da se može tražiti refundacija u roku od pet (5) godina nakon poslednje uplate naknade za pravnu pomoć u skladu s pravilom 19.

3. Ukoliko odobri pravnu pomoć osumnjičenom ili optuženom koji je delimično slabog imovinskog stanja, sekretar ga obaveštava o tome da mora da učestvuje u troškovima plaćanja branioca koji mu je dodeljen i utvrđuje periodični ili ukupni iznos tog učešća u skladu s Prilogom A. Sekretar može da preispita ovu odluku na kraju svake faze postupka ili na godišnjoj osnovi, u zavisnosti od toga šta nastupi ranije.
4. Sekretar može *proprio motu* ili na zahtev osumnjičenog ili optuženog lica da preispita odluku donetu u skladu s ovim pravilom ukoliko je:
 - a. došlo do promene u okolnostima od znatnog uticaja na tu odluku ili sekretar sazna za nove relevantne podatke, ili
 - b. osumnjičeno ili optuženo lice dalo lažne podatke ili namerno uskratilo podatke od značaja za odluku o dodeli pravne pomoći.Sekretar može da odbije zahtev za preispitivanje odluke ako nisu ispunjeni uslovi navedeni u ovom stavu.
5. Ukoliko odluči da preispita odluku, sekretar može da primeni pravila 6 do 8 *mutatis mutandis*. Po obavljenom preispitivanju, sekretar može da potvrdi, izmeni ili preinači odluku shodno stavu (1) ili izda novu odluku shodno stavu (1), uključujući i odluku sa retroaktivnim dejstvom, kao i odluku o refundaciji iznosa pravne pomoći.
6. O svakoj promeni svog imovinskog stanja koja bi mogla bitno da utiče na odluke shodno ovom pravilu osumnjičeno ili optuženo lice bez nepotrebnog odlaganja obaveštava Službu odbrane tokom prvih pet (5) godina po okončanju poslednje faze postupka za koju mu je odobrena pravna pomoć.
7. U hitnim slučajevima ili kada je to neophodno radi bezbednosti i sigurnosti nekog lica, sekretar može da postupi mimo odredbi pravila 5 do pravila 8 i odobri pravnu pomoć i ako nisu ispunjeni uslovi navedeni u tim pravilima. Isto tako, sekretar može da odluči da se utvrđivanje imovinskog stanja obavi naknadno.

Pravilo 10 Preispitivanje od strane nadležnog panela

1. Na zahtev osumnjičenog ili optuženog, podnet u roku od sedam (7) dana od prijema obaveštenja o odluci, odluke o pravnoj pomoći donete u skladu s pravilom 9 može da preispita nadležni panel.
2. Kada se zahtev za preispitivanje iz stava (1) zasniva na novim činjenicama koje prethodno nisu bile predočene sekretaru, zahtev treba najpre uputiti sekretaru na preispitivanje, u skladu s pravilom 9(4).

Pravilo 11 Uslovno dodeljivanje branioca

1. Do dodeljivanja branioca u skladu s odeljkom 14(2) Direktive i pravilom 20, sekretar može uslovno da dodeli branioca osumnjičenom ili optuženom licu u skladu s odeljkom 14(3) Direktive. Pravilo 20 (2) se primenjuje *mutatis mutandis* u ovom slučaju.
2. Ukoliko uslovno dodeljuje branioca, sekretar obaveštava osumnjičenog ili optuženog da će biti obavezan da u celosti ili delimično refundira sve troškove pravnog zastupanja ukoliko se naknadno utvrdi da nije slabog, ili da je samo delimično slabog, imovinskog stanja ili ukoliko osumnjičeno odnosno optuženo lice:
 - a. ne saraduje u utvrđivanu svog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja; ili

- b. pruži lažne podatke ili namerno uskrati podatke relevantne za utvrđivanje njegovog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja.
3. Do donošenja odluke u skladu s pravilom 9 i pravilom 18, sekretar *mutatis mutandis* primenjuje odredbe POGLAVLJA III i POGLAVLJA V za potrebe sklapanja ugovora i plaćanja branioca koji je uslovno dodeljen shodno odeljku 14(3) Direktive.
4. Na zahtev osumnjičenog ili optuženog, podnet u roku od sedam (7) dana od prijema obaveštenja o odluci, sve odluke donete u skladu sa stavom (1) može da preispita nadležni panel, u skladu s pravilom 26(1) Pravilnika o postupku i dokazima i odeljkom 14(2) Direktive.

Pravilo 12 Refundacija pravne pomoći

1. Ukoliko, shodno ovom Pravilniku, sekretar odluči da je osumnjičeni ili optuženi u obavezi da Specijalizovanim većima refundira troškove svog pravnog zastupanja, sekretar ga obaveštava o toj odluci u kojoj navodi i iznos i rok za isplatu refundacije. U ovom slučaju primenjuje se pravilo 11 (4) *mutatis mutandis*.
2. Sekretar i osumnjičeno ili optuženo lice mogu da se dogovore o planu otplate refundacije.
3. Ukoliko osumnjičeno ili optuženo lice ne refundira iznos u datom roku ili prema planu otplate, sekretar može shodno relevantnim pravnim odredbama da preduzme mere za povraćaj odgovarajućeg iznosa, između ostalog, upućivanjem predmeta nadležnom panelu.

POGLAVLJE III Naknada za pravnu pomoć

Pravilo 13 Opšta načela

1. Po donošenju odluke o odobravanju zahteva za pravnu pomoć u skladu s pravilom 9(1), iznos naknade za pravnu pomoć utvrđuje se na osnovu:
 - a. faze postupka, utvrđene u skladu s pravilom 15, za koju se odobrava pravna pomoć i njenog očekivanog trajanja;
 - b. stepena složenosti predmeta utvrđenog u skladu s pravilom 16, ukoliko je relevantno;
 - c. radnog angažmana (s nepunim ili punim radnim vremenom) potrebnog braniocu i njegovom timu, kako je izloženo u pravilu 17 i u odeljku 1 Priloga C;
 - d. maksimalnog iznosa naknade za pravnu pomoć za krivična dela iz članova 13, 14, 15(1) i 16(1)-(2) Zakona, kako je izloženo u odeljku 2(1) Priloga C;
 - e. maksimalnog iznosa naknade za pravnu pomoć za krivična dela iz članova 15(2) i 16(3) Zakona, kako je izloženo u odeljku 2(2) Priloga C.
2. Najkasnije u roku od jedne (1) nedelje od početka odgovarajuće faze postupka ili čim to bude izvodljivo po nastupanju potrebe za pravnom pomoći, branilac uslovno dodeljen u skladu s odeljkom 14(3) Direktive, dežurni branilac ili dodeljeni branilac, u zavisnosti od slučaja, sekretaru podnosi plan aktivnosti u skladu s Prilogom B. Sekretar plan aktivnosti tretira kao poverljiv i obelodanjuje ga jedino nadležnom panelu, i to isključivo u meri u kojoj je plan relevantan za eventualno sudsko preispitivanje shodno ovom Pravilniku.
3. Branilac je odgovoran za sastav svog tima. Svaki član tima mora da ispunjava uslove iz odeljka 18 Direktive i pravila 29.

- U skladu s pravilom 24, i uz poštovanje advokatske tajne, načelnik Službe odbrane nadzire način na koji se raspolaže naknadom za pravnu pomoć u cilju racionalnog upravljanja finansijskim sredstvima.

Pravilo 14 Naknada za pravnu pomoć

Naknada za pravnu pomoć obuhvata:

- naknadu braniocu i članovima njegovog tima u skladu s načelima iznetim u pravilu 13;
- nadoknadu stvarnih troškova branioca i njegovog tima ukoliko su predviđeni odeljkom 3(1) ili, u odgovarajućim slučajevima, odeljkom 3(2) Priloga C, u koje spadaju:
 - troškovi istraga, uključujući honorar spoljnih istražitelja i putne troškove;
 - troškovi usmenog i pismenog prevođenja;
 - razni troškovi nastali u vezi sa zastupanjem osumnjičenog ili optuženog, koje načelnik Službe odbrane smatra potrebnim.

Pravilo 15 Faze postupka

- Za potrebe ovog pravilnika, faze postupka se utvrđuju kako sledi:
 - Faza pre podizanja optužnice počinje zavođenjem podneska ili zahteva pre potvrđivanja optužnice i završava se odlukom o potvrđivanju ili odbacivanju optužbi, u skladu s pravilom 86(5) Pravilnika o postupku i dokazima;
 - Faza prethodnog postupka počinje odlukom da se optužbe potvrde i završava se prosleđivanjem spisa predmeta pretresnom panelu u skladu s pravilom 98 Pravilnika o postupku i dokazima;
 - Faza suđenja počinje prosleđivanjem spisa predmeta pretresnom panelu ili ponovnim sazivanjem pretresnog panela u skladu s članom 48(4)(b)(i) Zakona, u zavisnosti od slučaja, i završava se izricanjem:
 - odluke o odbacivanju optužbi, u skladu s pravilom 130 Pravilnika o postupku i dokazima; ili
 - prvostepene presude, u skladu s pravilom 159 Pravilnika o postupku i dokazima; ili
 - presude o kazni, u skladu s pravilom 164 Pravilnika o postupku i dokazima;
 - Drugostepena žalbena faza počinje izricanjem prvostepene presude odnosno presude o kazni i završava se izricanjem žalbene presude panela Apelacionog suda, u skladu s pravilom 183 Pravilnika o postupku i dokazima;
 - U odgovarajućem slučaju, trećestepena žalbena faza počinje izricanjem žalbene presude od strane panela Apelacionog suda i završava se izricanjem žalbene presude od strane panela Vrhovnog suda, u skladu s pravilima 183 i 186 Pravilnika o postupku i dokazima.
- U slučajevima kada se branilac dodeljuje pre početka faze pre podizanja optužnice, primenjuju se *mutatis mutandis* odredbe koje važe za fazu pre podizanja optužnice.

Pravilo 16 Složenost predmeta

- Najkasnije dve (2) nedelje od početka relevantne faze postupka, sa izuzetkom faze pre podizanja optužnice, ili čim to bude izvodljivo po nastupanju potrebe za pravnom pomoći, sekretar utvrđuje stepen složenosti predmeta u dogovoru s nadležnim panelom i braniocem dodeljenim uslovno u skladu s odeljkom 14(3) Direktive, dežurnim braniocem ili dodeljenim braniocem, u skladu s kriterijumima navedenim u stavovima (3) i (4) i na osnovu:

- a. eventualno postojećeg plana rada nadležnog panela, u skladu s pravilima 95(2)(a) i 116(1) Pravilnika o postupku i dokazima, i
 - b. plana aktivnosti, u skladu s pravilom 13(2) i prilogom B.
2. Stepen složenosti predmeta se utvrđuje kako sledi:
- a. stepen složenosti 1: standardni;
 - b. stepen složenosti 2: težak;
 - c. stepen složenosti 3: veoma težak.
3. U cilju utvrđivanja stepena složenosti predmeta razmatraju se, u odgovarajućim slučajevima, sledeći opšti faktori:
- a. broj i priroda optužbi u optužnici;
 - b. položaj osumnjičenog ili optuženog u okviru političke ili vojne hijerarhije;
 - c. geografski i vremenski okvir predmeta;
 - d. broj i vrsta relevantnih svedoka i dokumenata;
 - e. broj žrtava ili grupa žrtava čije se učešće očekuje u postupku;
 - f. složenost relevantnih pravnih i činjeničnih argumenata;
 - g. da li se predmetom pokreću neka nova pitanja.
4. U pogledu drugostepene i trećestepene žalbene faze, razmatraju se sledeći dodatni faktori:
- a. dužina i složenost presude na koju je izjavljena žalba;
 - b. da li je žalba obostrano uložena;
 - c. broj i priroda očekivanih žalbenih osnova;
 - d. izrečena kazna;
 - e. obim očekivanih zahteva za dodatne dokaze;
 - f. broj i vrsta relevantnih dokumenata, naročito novih dokumenata.

Pravilo 17 Izračunavanje naknade za pravnu pomoć

1. Odeljkom 1 Priloga C utvrđuju se kriterijumi za rad sa punim odnosno sa nepunim radnim vremenom. U odluci donetoj shodno pravilu 18(2) sekretar na osnovu plana rada nadležnog panela određuje kada će početi rad s nepunim radnim vremenom. Rad s nepunim radnim vremenom će po pravilu biti potreban:
 - a. u fazi pre podizanja optužnice, braniocu koji je dodeljen osumnjičenom;
 - b. u drugostepenoj i trećestepenoj žalbenoj fazi, po isteku roka za podnošenje poslednjih podnesaka dodeljenog branioca kako je predviđeno pravilima 179 i 186(3) Pravilnika o postupku i dokazima.
2. Naknada za pravnu pomoć za rad sa nepunim radnim vremenom u skladu s odeljkom 1 Priloga C izračunava se na osnovu maksimalnog iznosa za rad sa nepunim radnim vremenom koji je naveden za svaku relevantnu fazu postupka u odeljku 2(1) ili, u odgovarajućim slučajevima, odeljku 2(2) Priloga C.
3. U slučaju da smatra da je za predviđeni rad sa nepunim radnim vremenom neophodno utvrditi veći ili manji iznos od onog navedenog u odeljku 2(1), odnosno odeljku 2(2) Priloga C, sekretar može adekvatno da poveća ili smanji naknadu za pravnu pomoć. Međutim, naknada za pravnu pomoć zasnovana na radu s nepunim radnim vremenom ne sme da premaši odgovarajuću naknadu za pravnu pomoć za rad s punim radnim vremenom.

4. Izuzev kada sekretar odredi da će za fazu pre podizanja optužnice važiti naknada za pravnu pomoć za rad s nepunim radnim vremenom izračunavanje naknade za pravnu pomoć dodeljenog branioca u fazi pre podizanja optužnice zasniva se na tarifi po satu za dodeljenog branioca. Naknada po satu je navedena u odeljku 2 Priloga C.
5. Nakon dve (2) nedelje smanjenog obima posla u vreme rada s punim radnim vremenom, sekretar može da postupi u skladu s pravilom 18(5) i da odluči da rad s punim radnim vremenom pretvori u rad s nepunim radnim vremenom sve do kraja perioda smanjenog obima posla. U tom slučaju, relevantna naknada za pravnu pomoć izračunava se na osnovu polovine maksimalnog mesečnog iznosa naknade za pravnu pomoć s punim radnim vremenom, kako je izloženo u odeljku 2(1), odnosno odeljku 2(2) Priloga C. Ovaj stav se primenjuje na periode smanjenog obima posla kada se predviđa da će oni trajati preko jednog (1) meseca i da će tokom tog vremena obim posla branioca i njegovog tima biti znatno smanjen, što obuhvata periode većanja o presudi, obimnih prevodilačkih poslova ili privremene obustave postupka.
6. Naknada za pravnu pomoć ne zavisi od toga da li branilac angažuje više ili manje članova tima nego što je predviđeno pravilom 28(2).

Pravilo 18 Odluka o naknadi za pravnu pomoć

1. Najkasnije u roku od jednog (1) meseca od početka odgovarajuće faze postupka, ili čim to bude izvodljivo po nastanku potrebe za pravnom pomoći, sekretar privremeno utvrđuje iznos naknade za pravnu pomoć u skladu s pravilom 13(1), uključujući odvojene iznose za periode rada s nepunim i punim radnim vremenom, ako je to slučaj.
2. Sekretar o provizornom iznosu naknade za pravnu pomoć obaveštava branioca koji je uslovno dodeljen u skladu s odeljkom 14(3) Direktive, odnosno dežurnog ili dodeljenog branioca, i o tom iznosu se sa njima dogovara. Kada se donese odluka o iznosu naknade za pravnu pomoć, sekretar, u zavisnosti od slučaja:
 - a. dodeljuje branioca da zastupa osumnjičenog ili optuženog u skladu s pravilom 20 i odeljkom 12(1)(b) Direktive;
 - b. nakon dodeljivanja, sklapa ugovor s braniocem u skladu s pravilom 22;
 - c. preduzima sve druge potrebne mere na osnovu odluke o iznosu naknade za pravnu pomoć.
3. Ukoliko:
 - a. se ne postigne dogovor o iznosu naknade za pravnu pomoć u skladu sa stavom (2),
 - b. osumnjičeni ili optuženi ne izabere branioca, ili
 - c. izabrani branilac ne može da bude dodeljen u skladu s pravilom 20(2),sekretar se konsultuje s Nezavisnim predstavničkim telom specijalizovanih branilaca i zastupnika radi utvrđivanja koji su branioci raspoloživi i voljni da budu dodeljeni osumnjičenom ili optuženom.
4. U roku od dve (2) nedelje od kada sekretar obavi navedene konsultacije, branioci koji su zainteresovani da budu dodeljeni o tome obaveštavaju sekretara. Na osnovu toga i u roku od jedne (1) nedelje, sekretar imena zainteresovanih branilaca dostavlja osumnjičenom ili optuženom u skladu s pravilom 20. Nakon što osumnjičeni ili optuženi izabere branioca, sekretar od branioca traži da podnese plan aktivnosti u skladu s Prilogom B, radi postupanja u skladu sa stavom (2)(a) i (b).

5. Ukoliko sekretar naknadno odluči da izmeni iznos naknade za pravnu pomoć dogovoren u skladu sa stavom (2), on o tome odmah obaveštava dodeljenog branioca i dostavlja obrazloženu odluku.
6. U slučaju da u toku postupka dodeljeni branilac zaključi da je naknada za pravnu pomoć dogovorena u skladu sa stavom (2) nedovoljna, on može tražiti od sekretara da u tom smislu izmeni naknadu za pravnu pomoć. U roku od dve (2) nedelje od prijema ovakvog zahteva, sekretar donosi obrazloženu odluku o tome i saopštava je dodeljenom braniocu.
7. U roku od sedam (7) dana od obaveštenja o odluci u skladu sa stavovima (5) ili (6), dodeljeni branilac može da podnese obrazloženi zahtev za preispitivanje odluke nadležnom panelu.

Pravilo 19 Uplata naknade za pravnu pomoć

1. Po isteku svakog meseca relevantne faze postupka i uzimajući u obzir eventualne izmene ukupnog iznosa u toku tog perioda, dodeljeni branilac, po podnošenju dokumenata u skladu s pravilom 23(3), prima sledeće iznose:
 - a. 80 posto naknade dodeljenom braniocu i članovima njegovog tima u skladu s pravilom 14(a), u mesečnim ratama;
 - b. 100 posto stvarnih troškova branioca i njegovog tima u skladu s pravilom 14(b).
2. Ukoliko određena faza postupka obuhvata rad s punim i nepunim radnim vremenom, mesečne rate se pojedinačno izračunavaju za odgovarajuće periode rada.
3. Na kraju meseca, dodeljeni branilac može po svom nahođenju da podnese fakture za nadoknadu stvarnih troškova koje su imali on i njegov tim u skladu s pravilom 14(b).
4. Po podnošenju izveštaja na kraju svake faze u skladu s pravilom 23(4), imajući u vidu mišljenje načelnika Službe odbrane u skladu s pravilom 24(5), sekretar odlučuje o konačnom ukupnom iznosu naknade za pravnu pomoć, na osnovu dužine faze postupka i uzimajući u obzir eventualne izmene ukupnog iznosa naknade za pravnu pomoć u toku ovog perioda. Sekretar odmah obaveštava dodeljenog branioca o odluci u skladu sa ovim stavom. Ukupan iznos naknade za pravnu pomoć savršuje se sa eventualno neizmirenim iznosima i uplaćuje dodeljenom braniocu.
5. Ukoliko se naknada za pravnu pomoć plaća na osnovu tarife po satu u skladu sa ovim pravilnikom, branilac prima konačni iznos naknade za pravnu pomoć po dostavljanju dokumenata u skladu s pravilom 23(3) i na osnovu stvarno obavljenog rada.
6. U roku od sedam (7) dana od obaveštenja o odluci shodno stavovima (4) i (5), dodeljeni branilac može obrazloženi zahtev za preispitivanje odluke da podnese nadležnom panelu.

POGLAVLJE IV Dodeljivanje branioca

Pravilo 20 Dodeljivanje branioca

1. Na zahtev osumnjičenog ili optuženog lica podnet na osnovu pravila 6(2)(a), sekretar dodeljuje branioca u skladu sa odeljcima 14(1) i (2) Direktive, ukoliko:
 - a. u skladu s pravilom 9 utvrdi da je osumnjičeno ili optuženo lice slabog ili delimično slabog imovinskog stanja;
 - b. donese odluku o naknadi za pravnu pomoć u skladu s pravilom 18; i
 - c. branilac podnese sve dokumente potrebne za sklapanje ugovora u skladu s pravilom 22.

Sekretar odmah obaveštava osumnjičeno ili optuženo lice o odluci donetoj na osnovu ovog stava,

- uključujući i odbijanje zahteva osumnjičenog ili optuženog za pravnu pomoć shodno pravilu 9 (1)(b) ili (c).
2. Kada interesi pravde i relevantni i opravdani razlozi to nalažu, u odluci na osnovu stava (1) sekretar uzima u obzir želje osumnjičenog ili optuženog lica pod uslovom da je to u skladu s prevashodnim interesom da se obezbedi siguran, nezavisan, nepristrasan, pravičan i efikasan krivični postupak pred Specijalizovanim većima.
 3. Pravilo 11(4) primenjuje se *mutatis mutandis* na dodeljivanje branioca na osnovu ovog pravila.

Pravilo 21 Dodeljivanje dežurnog branioca

1. Sekretar dodeljuje dežurnog branioca osumnjičenom ili optuženom licu u skladu sa uslovima predviđenim odeljkom 17(2) Direktive i pravilom 20(2).
2. Pravilo 11(2), (3) i (4) primenjuje se *mutatis mutandis* na dodeljivanje dežurnog branioca i njegovu naknadu za pravnu pomoć. Ukoliko sekretar utvrdi da dežurnom braniocu usled ograničenog trajanja rada ne sleduje naknada za pravnu pomoć za rad s punim ili nepunim radnim vremenom, naknada dežurnog branioca za pravnu pomoć izračunava se na osnovu naknade po satu u skladu sa odeljkom 4 Priloga C, uzimajući u obzir pravilo 13(1).
3. Dve (2) nedelje nakon obavljenog rada, dežurni branilac šalje popunjenu evidenciju o satima rada uz svu dokumentaciju o svojim troškovima načelniku Službe odbrane, koji je verifikuje i odobrava.
4. Ukoliko se dežurni branilac dodeli u očekivanju imenovanja ili dodele novog branioca u skladu sa odeljkom 12 Direktive, sekretar i dežurni branilac preduzimaju sve neophodne mere da obezbede neometanu i efikasnu primopredaju zastupanja s dežurnog branioca na naknadno imenovanog ili dodeljenog branioca.

POGLAVLJE V Ugovor i nadzor

Pravilo 22 Ugovor s dodeljenim braniocem

1. Pre nego što bude dodeljen, a u cilju sklapanja ugovora sa sekretarom, branilac načelniku Službe odbrane podnosi:
 - a. relevantne dokumente koji nisu stariji od jedne [1] godine i koji pokazuju da branilac i dalje ispunjava uslove iz odeljka 5 Direktive;
 - b. potvrdu nadležnih organa relevantne države (ili više država) koja nije starija od jedne [1] godine o tome da su izmireni svi porezi i doprinosi za socijalno osiguranje koje je branilac u obavezi da plaća. Ukoliko se u relevantnoj zemlji ne izdaje takva potvrda, može je zameniti izjava pod zakletvom data pred sudskim organom ili javnim beležnikom, a ako to nije moguće, onda svečana izjava data pred upravnim organom vlasti ili kvalifikovanim profesionalnim telom u relevantnoj zemlji;
 - c. relevantne dokumente koji pokazuju da je branilac sposoban da izvrši ugovor, naročito sledeće:
 - (1) dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti u skladu sa uslovima odgovarajuće advokatske komore ili slične institucije za tu godinu; ili
 - (2) u odsustvu takvog osiguranja, poslednji izvod sa poslovnog računa; i
 - (3) dodatne podatke koje zatraži načelnik Službe odbrane;
 - d. izjavu da branilac nema sukob interesa koji bi mogao da ometa dodelu ugovora, i

- e. izjavu o obavezi čuvanja poverljivosti datu pred načelnikom Službe odbrane.
2. Po podnošenju svih relevantnih dokumenata u skladu sa stavom (1), dodeljeni branilac sklapa ugovor sa sekretarom. Na dodeljenog branioca i članove njegovog tima primenjuje se član 24 Sporazuma sa državom domaćinom.
3. Po potpisivanju ugovora, načelnik Službe odbrane obaveštava dodeljenog branioca o važećim internim propisima za korišćenje prostorija, sredstava i elektronskih sistema Specijalizovanih veća.

Pravilo 23 Ugovorne obaveze

1. Dodeljeni branilac u svakom trenutku:
 - a. poštuje i pridržava se Kodeksa profesionalne etike, Direktive i ovog pravilnika.
 - b. načelniku Službe odbrane bez odlaganja i uz poštovanje odnosa klijent-branilac dostavlja sve tražene podatke i dokumente relevantne za ovaj pravilnik;
 - c. dostavlja *bona fide* prikaz utrošenog vremena i obavljenog rada za članove svog tima;
 - d. ukoliko na obavljanje njegovih dužnosti znatno utiču neke interne ili spoljne okolnosti, o tome odmah obaveštava načelnika Službe odbrane; i
 - e. čuva svu evidenciju vezanu za izvršenje ugovora tokom perioda od pet (5) godina nakon prijema konačne isplate u skladu s pravilom 19 (4) i (5).
2. Dodeljeni branilac ažurira plan aktivnosti podnet u skladu s pravilom 13(2) i Prilogom B i sa tim dokumentom upoznaje načelnika Službe odbrane prilikom podnošenja izveštaja na kraju faze u skladu sa stavom (4).
3. Na kraju svakog meseca dodeljeni branilac elektronskim putem načelniku Službe odbrane podnosi:
 - a. evidenciju o satima rada za sebe i članove tima na tipskom obrascu Službe odbrane;
 - b. fakturu za troškove nastale u skladu s pravilom 14(b), kojom dokazuje da je dodeljeni branilac stvarno snosio ove troškove, i
 - c. evidenciju o satima rada istražitelja, kojom potvrđuje njihove troškove nastale u skladu s pravilom 14(b),
4. U roku od jednog (1) meseca nakon isteka određene faze postupka, dodeljeni branilac podnosi Izveštaj na kraju faze na tipskom obrascu Službe odbrane. Taj izveštaj sadrži:
 - a. za svaki mesec:
 - (1) ime svakog člana tima, njegove zadatke i detaljan opis poslova koje je obavio;
 - (2) dokaz da je dodeljeni branilac isplatio svakog člana tima;
 - b. za celokupnu fazu postupka:
 - (1) ukupan broj radnih sati prikazan po članu tima i kategoriji posla;
 - (2) kratak opis obavljenog posla i rezultat koji su postigli dodeljeni branilac i njegov tim, dovoljno detaljan da omogući tačnu i iscrpnu verifikaciju obavljenog posla, uključujući broj i imena/pseudonime svedoka s kojima su održani sastanci i razgovori, obim obavljenog istraživanja, pripremljene podneske, podnete podneske, obim i dužinu pregledanog materijala; i
 - (3) kratak opis troškova, uz navođenje faktura podnetih u skladu sa stavom (3)(b).

Pravilo 24 Postupak nadzora i praćenja

1. Kako bi se nadzirao način raspolaganja naknadom za pravnu pomoć i osiguralo racionalno finansijsko upravljanje sredstvima, Služba odbrane:

- a. proverava evidenciju o satima rada i fakture dostavljene u skladu s pravilom 23(3); i
- a. proverava i odobrava Izveštaj na kraju faze dostavljen u skladu s pravilom 23(4).
2. Ukoliko nakon provere u skladu sa stavom (1)(a), načelnik Službe odbrane utvrdi da postoji problem u izvršavanju obaveza predviđenih pravilom 23 ili da ima nepravilnosti u radu dodeljenog branioca i njegovog tima, načelnik Službe odbrane, u dogovoru sa sekretarom, može da odluči da uskrati u celosti ili delimično narednu mesečnu ratu naknade za pravnu pomoć dok se pitanje ne reši, o čemu odmah obaveštava dodeljenog branioca. U roku od sedam (7) dana od tog obaveštenja dodeljeni branilac može sekretaru da podnese obrazloženi zahtev za preispitivanje te odluke.
3. Prilikom provere u skladu sa stavom (1)(b), načelnik Službe odbrane vodi računa o sledećem:
 - a. da je posao koji je obavio svaki član tima dovoljno detaljno opisan da može da se utvrdi je li obavljen u skladu s planom rada nadležnog panela i planom aktivnosti dodeljenog branioca;
 - b. da je prijavljeni rad stvarno obavljen i opravdava primanje pune naknade za pravnu pomoć;
 - c. da je izvršena isplata članovima tima; i
 - d. da su fakture isplaćene.
4. Ukoliko načelnik Službe odbrane radi provera predviđenih stavom (1)(b) to smatra potrebnim, on od dodeljenog branioca može da zatraži dodatne podatke o svim relevantnim pitanjima u roku od jednog (1) meseca od prijema Izveštaja na kraju faze.
5. Ukoliko na osnovu provere predviđene stavom (1)(b), načelnik Službe odbrane zaključi da je dodeljeni branilac obavio svoj rad u skladu sa obavezama predviđenim pravilom 23 i odlukom sekretara shodno pravilo 18, on sekretara obaveštava o konačnom ukupnom iznosu naknade za pravnu pomoć koju treba uplatiti dodeljenom braniocu u skladu s pravilom 19(4).
6. Ukoliko načelnik Službe odbrane osnovano smatra da postoje nepravilnosti u radu ili ponašanju dodeljenog branioca ili članova njegovog tima, on o tome obaveštava sekretara i predlaže odgovarajuće mere. Ukoliko se to obaveštenje načelnika Službe odbrane odnosi na navode o očito neuspešnom zastupanju dodeljenog branioca, sekretar to pitanje može, nakon što obavesti dodeljenog branioca, da prosledi nadležnom panelu na odlučivanje u skladu s pravilom 64 ili 75(4) Pravilnika o postupku i dokazima, ili da preduzme mere koje smatra primerenim u skladu sa Direktivom, Kodeksom profesionalne etike, ovim pravilnikom ili ugovorom s dodeljenim braniocem.

Pravilo 25 Druge naknade dodeljenom braniocu

1. Naknada predviđena ugovorom i ovim pravilnikom jedina je naknada ili prinadležnost koju dodeljeni branilac može da dobije u vezi sa ugovorom ili na osnovu njega. Dodeljeni branilac ne sme da obavlja nijednu delatnost niti da prima bilo kakvu naknadu ili prinadležnost koja nije u skladu sa ugovorom i ovim pravilnikom i stara se o tome da se članovi njegovog tima pridržavaju istog načela.
2. Dodeljeni branilac ne sme da sklapa dogovor o podeli honorara, uključujući, između ostalog, i finansijski dogovor s osumnjičenim ili optuženim, njegovim srodnicima ili drugim finansijski povezanim licima.
3. Dodeljeni branilac je dužan da odmah obavesti načelnika Službe odbrane o (budućim) isplatama koje na osnovu Zakona Kosova br. 05/L-054 ili neke slične odredbe sleduju njemu, članovima

njegovog tima ili drugim licima koja pomažu osumnjičenom ili optuženom. Načelnik Službe odbrane o tome obaveštava sekretara, koji odlučuje kako da postupi, konkretno da li da:

- a. preispita odluku shodno Pravilo 9; ili
- b. okonča angažovanje dodeljenog branioca u skladu sa Pravilo 27 i odeljkom 16 Direktive i postupi u skladu sa odeljkom 13 Direktive.

Pravilo 26 Zloupotreba pravne pomoći od strane dodeljenog branioca

1. Sekretar zloupotrebom pravne pomoći od strane dodeljenog branioca smatra sledeće:
 - a. podnošenje od strane dodeljenog branioca faktura, evidencije o satima rada ili Izveštaja na kraju faze, predviđenih pravilom 23(3) i (4), koji su lažni, preuveličani ili fiktivni;
 - b. saznanje da su izjava o imovinskom stanju ili prateća dokumentacija koje je osumnjičeni ili optuženi podneo u skladu s pravilom 6(4) lažni ili nepotpuni ukoliko su ti lažni podaci ili namerno izostavljanje podataka uticali na odluku po zahtevu za pravnu pomoć u skladu s pravilom 9.
2. Ukoliko sekretar utvrdi da je dodeljeni branilac zloupotrebio pravnu pomoć, može preduzeti mere za povraćaj odgovarajućeg iznosa tako što će:
 - a. taj iznos uzeti u obzir pri donošenju odluke shodno pravilu 19(4); i/ili
 - b. zahtevati od dodeljenog branioca da refundira odgovarajući iznos.Sekretar shodno ovom stavu donosi obrazloženu odluku i o njoj obaveštava dodeljenog branioca.
3. U roku od sedam (7) dana od obaveštenja o odluci kojom se utvrđuje zloupotreba pravne pomoći u skladu sa stavom (2), dodeljeni branilac može da podnese obrazloženi zahtev za preispitivanje odluke nadležnom panelu.

Pravilo 27 Okončanje ili suspendovanje ugovora s dodeljenim braniocem

1. Ugovorni odnos između sekretara i dodeljenog branioca naveden u odeljku 16(2)(d) Direktive okončava se u slučajevima kada:
 - a. osumnjičeno ili optuženo lice nije ili više nije slabog imovinskog stanja i zahtev za pravnu pomoć se odbija na osnovu Pravilo 9;
 - b. dodeljeni branilac ozbiljno krši svoje obaveze predviđene ugovorom, ovim pravilnikom ili Kodeksom profesionalne etike branilaca i zastupnika;
 - c. sekretar ustanovi da dodeljeni branilac zloupotrebljava pravnu pomoć i na osnovu pravila 26 donese o tome odluku;
 - d. dodeljeni branilac iz bilo kog drugog razloga nije u stanju da izvršava ugovor.
2. Ukoliko okonča ugovor s dodeljenim braniocem na osnovu stavova (1)(a)-(d), sekretar nadalje postupa u skladu sa odeljkom 16(1) Direktive.
3. Zahtev za okončanje zastupanja shodno odeljku 16(2)(b) Direktive podnosi se sekretaru koji nadalje postupa u skladu sa odeljkom 16(1) Direktive.
4. Po odobrenju panela u skladu sa odeljkom 16(1) Direktive, sekretar donosi odluku o okončanju ili suspendovanju zastupanja od strane dodeljenog branioca shodno odeljku 16(2)-16(4) Direktive. Ova odluka stupa na snagu odmah.
5. Po okončanju ili suspendovanju zastupanja, ugovorni odnos između sekretara i dodeljenog branioca se okončava odnosno suspenduje u roku od sedam (7) dana od pismenog obaveštenja o odluci. Sekretar može odlučiti da se ovaj period produži ukoliko postoje opravdane okolnosti.

Dodeljeni branilac bez odlaganja preuzima korake predviđene članom 25 Kodeksa profesionalne etike.

POGLAVLJE VI Članovi tima branioca

Pravilo 28 Članovi tima

1. Pored dodeljenog branioca tim može obuhvatati kobranioce, stručne saradnike i administrativno osoblje.
2. Dodeljeni branilac odlučuje o sastavu tima na osnovu potreba konkretnog predmeta i u dogovoru sa sekretarom. U predmetu za krivična dela iz članova 13, 14, 15(1) i 16 (1)-(2) Zakona dodeljeni branilac može da oformi tim kako je izloženo u odeljku 2 Priloga C.
3. Pri sastavljanju svog tima dodeljeni branilac mora da ima u vidu pravo optuženog na pravično suđenje bez nepotrebnog odlaganja. Ukoliko sekretar ili nadležni panel smatraju da sastav tima dodeljenog branioca dovodi u pitanje kvalitet njegovog rada ili ometa pravično i efikasno vođenje postupka, mogu intervenisati kako bi sprečili takve nepravilnosti.
4. U roku od sedam (7) dana od prijema obaveštenja o odluci sekretara u skladu sa stavom (3), osumnjičeni, optuženi, kao i dodeljeni branilac mogu zahtevati da nadležni panel preispita tu odluku.

Pravilo 29 Odobrenje u skladu s odeljkom 18 Direktive o braniocima i zastupnicima

1. Svako lice koje dodeljeni branilac angažuje da radi pod njegovim nadzorom, odnosno da mu pomaže, mora da ispuni uslove precizirane u odeljku 18(3) Direktive i odobrava ga sekretar u skladu sa ovim pravilom i odeljkom 18(1) Direktive. Ukoliko je lice srodnik dodeljenog branioca, ili osumnjičenog ili optuženog, branilac mora da zatraži odobrenje i obrazloži osnovanost svog izbora.
2. Dodeljeni branilac posredstvom načelnika Službe odbrane podnosi zahtev da se odobri izbor lica iz stava (1) i dostavlja materijal kojim dokazuje da su ispunjeni uslovi iz ovog pravila i Direktive, kao i, ukoliko je odgovarajuće, ugovor(e) između člana tima i dodeljenog branioca.
3. Kobranilac mora da ispuni uslove Poglavlja II Direktive. U odluci kojom odobrava izbor kobranioca sekretar uzima u obzir radne jezike koje odredi nadležni panel u skladu s članom 20 Zakona, kao i to da li se znanje radnih jezika kobranioca i dodeljenog branioca međusobno dopunjuju.
4. Stručni saradnik mora da ispuni sledeće minimalne uslove:
 - a. završene univerzitetske studije u trajanju od tri (3) godine, što potvrđuje diplomom osnovnih studija iz oblasti prava, kriminologije ili sličnog, odnosno u skladu sa potrebom predmeta;
 - b. usmeno i pismeno znanje bar jednog od službenih jezika Specijalizovanih veća; i
 - c. pored stručne sprema, najmanje tri (3) godine relevantnog iskustva u struci.
5. Administrativni saradnik mora da ispuni sledeće minimalne uslove i poseduje:
 - a. diplomu ili uverenje o uspešno završenom srednjoškolskom obrazovanju ili odgovarajućem stepenu policijskog ili vojnog obrazovanja/obuke ili priznati ekvivalentni stepen;
 - b. usmeno i pismeno znanje bar jednog od službenih jezika Specijalizovanih veća; i

- c. pored stručne spreme, najmanje pet (5) godina relevantnog iskustva u struci. Diploma o završenim univerzitetskim studijama u trajanju od tri (3) godine može se smatrati ekvivalentom za dve godine radnog iskustva.
6. Pre nego što sekretar odobri izbor potencijalnog kobranioca, stručnog saradnika ili administrativnog saradnika, dodeljeni branilac mora da potvrdi da će biti nagrađeni u skladu s minimalnim kriterijumima utvrđenim pravilom 30.

Pravilo 30 Ugovor sa članovima tima

1. Za angažovanje i nagrađivanje članova tima zadužen je dodeljeni branilac. Time se ne uspostavlja ugovorni odnos između člana tima i Specijalizovanih veća.
2. Dodeljeni branilac je odgovoran za aktivnosti, rad i učinak članova tima.
3. Pri nagrađivanju članova tima dodeljeni branilac se rukovodi ovim pravilnikom i konkretno se pridržava sledećih načela:
 - a. stručnim saradnicima najmanje isplaćuje platu advokatskog pripravnika s trogodišnjim stažom u zemlji domaćinu, koju na godišnjoj osnovi utvrđuje i indeksira Holandska advokatska komora (www.advocatenorde.nl) u "Richtlijn arbeidsvoorwaarden stagiaires"; i
 - b. administrativnim saradnicima najmanje isplaćuje minimalnu platu države domaćina.
4. Dodeljeni branilac se stara da:
 - a. njegovo osiguranje od profesionalne odgovornosti obuhvata aktivnosti članova tima ili da oni poseduju sopstveno osiguranje od profesionalne odgovornosti;
 - b. radni uslovi članova tima budu u skladu sa uslovima države u kojoj članovi tima prvenstveno obavljaju rad za dodeljenog branioca;
 - c. u skladu s pravilom 25, članovi tima ne sklapaju nikakve dogovore o podeli honorara niti dobijaju nagradu iz drugih izvora za rad koji obavljaju za dodeljenog branioca.
5. Nakon što se odobre i angažuju članovi tima, dodeljeni branilac ih upozna je sa svim merodavnim pravnim propisima od značaja za njihov rad, uključujući interne propise u skladu s pravilom 22(3).

ODELJAK B PRAVNA POMOĆ ZA ŽRTVE

Pravilo 31 Dodeljivanje zastupnika žrtava

1. Pripremajući se za dodeljivanje zastupnika grupi žrtava, u skladu s pravilom 113(6) i (7) Pravilnika o postupku i dokazima, Služba za učešće žrtava prikuplja sve podatke neophodne shodno odeljku 15(1) Direktive.
2. Na osnovu odeljka 15(1)(b) i (c) Direktive, nakon konsultacija s Nezavisnim predstavničkim telom specijalizovanih branilaca i zastupnika, načelnik Službe za učešće žrtava, ukoliko je moguće, predlaže sekretaru dodelu advokata iz Imenika zastupnika žrtava na osnovu:
 - a. pravila 113(6) Pravilnika o postupku i dokazima i to prvog radnog dana nakon odluke kojom se odbija zahtev za učešće u postupku, odnosno
 - b. pravila 113(7) Pravilnika o postupku i dokazima i to sedam (7) dana nakon odluke kojom se odobrava zahtev za učešće u postupku.

Načelnik Službe za učešće žrtava obaveštava odgovarajućeg zastupnika o tom predlogu i traži od njega da sekretaru podnese svu dokumentaciju potrebnu za sklapanje ugovora u skladu s pravilom 22(1).

3. Uzimajući u obzir ovaj predlog i u skladu sa odeljkom 15(1) Direktive, nakon što primi svu dokumentaciju predviđenu pravilom 22, sekretar:
 - a. dodeljuje zastupnika grupi žrtava čim to bude izvodljivo i o tome obaveštava zastupnika;
 - b. sklapa ugovor sa zastupnikom žrtava, u skladu s pravilom 22 i pravilom 35; i
 - c. obaveštava žrtve u skladu sa odeljkom 15(2) Direktive.

Pravilo 32 Naknada pravne pomoći za žrtve

1. Nakon dodeljivanja zastupnika žrtava u skladu s odeljkom 15 Direktive, sekretar može, u skladu s pravilom 34, da odobri pravnu pomoć grupi žrtava kao celini.
2. Smatra se da je žrtva slabog imovinskog stanja ukoliko sekretar nije doneo suprotnu odluku u skladu s pravilom 33.

Pravilo 33 Utvrđivanje slabog imovinskog stanja

1. Sekretar u svakom trenutku može da pokrene postupak utvrđivanja slabog imovinskog stanja ukoliko osnovano sumnja da žrtva poseduje značajna sredstva.
2. Sekretar vrši procenu u skladu sa stavom (1), primenom Priloga A *mutatis mutandis*. POGLAVLJE II se primenjuje *mutatis mutandis*.
3. Ukoliko sekretar utvrdi da žrtva može da učestvuje u troškovima svog zastupanja, žrtva plaća proporcionalni deo troškova pravnog zastupanja.

Pravilo 34 Utvrđivanje naknade za pravnu pomoć za žrtve

1. Na utvrđivanje naknade za pravnu pomoć za grupu žrtava primenjuje se POGLAVLJE III *mutatis mutandis*, kao i ovo pravilo.
2. Odstupajući od pravila 18(1)-(4) i pridržavajući se maksimalnih iznosa iz odeljka 2(1), odnosno odeljka 2(2) Priloga C, načelnik Službe za učešće žrtava prilikom podnošenja predloga za dodelu zastupnika žrtava u skladu s pravilom 31(2) sekretaru predlaže parametre za izračunavanje naknade za pravnu pomoć za tekuću fazu postupka, kao i na toj osnovi izračunat provizorni ukupni iznos za tekuću fazu postupka.
3. Po prijemu predloga načelnika Službe za učešće žrtava, sekretar:
 - a. utvrđuje parametre za izračunavanje naknade za pravnu pomoć za tekuću fazu postupka; i
 - b. utvrđuje iznos naknade za pravnu pomoć za tekuću fazu postupka.
4. Odluka sekretara u skladu sa stavom (3)(a) ulazi u sastav ugovora sa zastupnikom žrtava.
5. Pri utvrđivanju parametara za izračunavanje naknade za pravnu pomoć nakon konsultacije s (budućim) zastupnikom žrtava uzimaju se u obzir sledeći kriterijumi:
 - a. predviđeni modaliteti učešća žrtava u postupku koje utvrdi nadležni panel, uzimajući u obzir, naročito, smernice izdate shodno pravilu 114(4), rečenica 2 Pravilnika o postupku i dokazima;
 - b. izrazito veliki ili mali broj žrtava u grupi žrtava;
 - c. vreme koje se očekuje da će biti potrebno za komuniciranje sa žrtvama, uzimajući u obzir njihovo obrazovanje, poreklo i/ili mesto boravka;
 - d. posebna vrsta stručnosti koja se traži za zastupnike žrtava i njegov tim;

- e. da li će neka od žrtava iz relevantne grupe žrtava biti pozvana kao svedok, i
 - f. očekivani troškovi veštaka i/ili istražitelja.
6. Pravilo 18(5)-(7) primenjuje se *mutatis mutandis* na svaku naknadnu izmenu naknade za pravnu pomoć. Primenjujući te odredbe, sekretar posebno uzima u obzir da li je grupa žrtava u punom sastavu, kao i izmene i dopune plana aktivnosti zastupnika žrtava ili plana rada nadležnog panela.

Pravilo 35 Ugovor i nadzor

1. POGLAVLJE V primenjuje se *mutatis mutandis* na ugovor između sekretara i zastupnika žrtava, na obaveze zastupnika žrtava, na uplatu naknade za pravnu pomoć zastupniku žrtava, kao i na postupak za nadzor i praćenje raspolaganja naknadom za pravnu pomoć od strane zastupnika žrtava.
2. U skladu s pravilom 24, i uz poštovanje advokatske tajne, načelnik Službe za učešće žrtava nadzire način raspolaganja naknadom za pravnu pomoć, pri čemu se stara o racionalnom upravljanju finansijskim sredstvima. Shodno tome, načelnik Službe za učešće žrtava izvršava poslove i obaveze načelnika Službe odbrane navedene u poglavljima V i VI.

Pravilo 36 Tim zastupnika žrtava

1. Tim zastupnika žrtava sastavlja se na osnovu predloga zastupnika žrtava koji je zasnovan na potrebama konkretnog predmeta i sa kojim se saglasi sekretar.
2. Pri sastavljanju svog tima zastupnik žrtava ima u vidu lične interese i prava zastupanih žrtava kao i kriterijume predviđene pravilom 34(5). Poglavlje VI primenjuje se *mutatis mutandis*.

ODELJAK C PRAVNA POMOĆ ZA TREĆA LICA

Pravilo 37 Dodeljivanje zastupnika trećim licima

1. Ukoliko neko treće lice ima pravo na pravno zastupanje na osnovu Zakona, Pravilnika o postupku i dokazima ili naloga nadležnog panela (npr. u postupku sprovođenja ili izvršenja naloga o reparacijama), to lice podnosi zahtev za dodelu zastupnika u skladu sa odeljkom 12(3) Direktive. U takvim slučajevima POGLAVLJE II primenjuje se *mutatis mutandis*.
2. Sekretar dodeljuje zastupnika trećem licu u skladu sa odeljcima 14 i 17 Direktive i pri tom primenjuje pravilo 20(2) *mutatis mutandis*.
3. Pravila koja se shodno ovom pravilniku odnose na dežurne braniocce primenjuju se *mutatis mutandis* na zastupnike dodeljene trećem licu u pogledu utvrđivanja, izračunavanja i uplate naknade za pravnu pomoć, na ugovore između sekretara i zastupnika dodeljenog trećem licu, kao i na postupak za nadzor i praćenje načina na koji se raspoložuje naknadom za pravnu pomoć. Naknada za pravnu pomoć zastupnika dodeljenog trećem licu zasniva se na tarifi po satu u skladu sa odeljkom 4 Priloga C.
4. Za utvrđivanje visine naknade za pravnu pomoć zastupniku dodeljenom trećem licu, pored kriterijuma iz stava 3, uzimaju se u obzir i sledeći kriterijumi:
 - a. trajanje zastupanja trećeg lica od strane dodeljenog zastupnika; i
 - b. eventualno posebno stručno znanje koje mora posedovati zastupnik dodeljen trećem licu.

Hag, Holandija
22. februar 2024.

dr Fidelma Donlon
Sekretar